

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-166-18

Druk nr 2958

Warszawa, 23 października 2018 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Energii.

Z poważaniem

(-) Mateusz Morawiecki

U S T A W A

z dnia

o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego¹⁾

Art. 1. Ustawa określa zasady i sposób realizacji świadczenia rekompensacyjnego z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla w naturze lub w ekwiwalencie pieniężnym, zwanego dalej „rekompensatą”, przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego.

Art. 2. 1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) osoba uprawniona:

a) uprawnionych do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń:

- byłych pracowników, których stosunek pracy został rozwiązany z przedsiębiorstwem górniczym na podstawie ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2018 r. poz. 1969), i którzy po ustaniu tego stosunku pracy nabyli prawo do zasiłku dla bezrobotnych oraz bezpośrednio po zakończeniu pobierania tego zasiłku nabyli prawo do świadczenia przedemerytalnego i je pobierali,
- emerytów i rencistów, mających ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, którzy zamiast emerytury lub tej renty pobierają rentę rodzinną po zmarłym współmałżonku,
- wdowy, wdowców i sieroty, mających ustalone prawo do renty rodzinnej po pracowniku zmarłym w czasie trwania stosunku pracy, emerycie lub renciście

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

z przedsiębiorstwa górniczego, jeżeli utrata uprawnień do bezpłatnego węgla nie została im zrekompensowana w jakikolwiek inny sposób,

- b) wdowy i wdowców, mających ustalone prawo do renty rodzinnej po osobie uprawnionej w rozumieniu art. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz. U. poz. 1971), zwanej dalej „ustawą o świadczeniu rekompensacyjnym”,
 - c) osoby uprawnione w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym, którym nie wypłacono świadczenia rekompensacyjnego z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla, z wyjątkiem osób, którym przedsiębiorstwo wypłacające udzieliło pisemnej odmowy, o której mowa w art. 5 ust. 9 tej ustawy,
 - d) wdowy, wdowców i sieroty otrzymujących świadczenia specjalne, o których mowa w art. 82 ust. 1 i art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270), albo mających ustalone prawo do renty rodzinnej po pracowniku przedsiębiorstwa górniczego zmarłym w czasie trwania stosunku pracy lub byłym pracowniku, o którym mowa w lit. a tiret pierwsze, pobierających bezpłatny węgiel w naturze lub w ekwiwalencie pieniężnym, którym przedsiębiorstwo górnicze zaprzestało wydawać bezpłatny węgiel lub wypłacać ekwiwalent pieniężny przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 2) przedsiębiorstwo górnicze:
- a) spółkę węglową – jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, która prowadziła w dniu 31 grudnia 2011 r. wydobywanie węgla kamiennego na podstawie koncesji,
 - b) spółkę, w której Skarb Państwa lub spółki węglowe posiadały w dniu 31 grudnia 2011 r. akcje lub udziały, która prowadziła w tym dniu wydobywanie węgla kamiennego na podstawie koncesji;
- 3) przedsiębiorstwo wypłacające:
- a) przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1374) – w przypadku osób uprawnionych ze zlikwidowanych przedsiębiorstw górniczych lub przedsiębiorstw górniczych, które zaprzestały wydobywania węgla kamiennego na podstawie koncesji przed dniem wejścia w życie ustawy,

- b) przedsiębiorstwo górnicze – w przypadku osób uprawnionych z przedsiębiorstw górniczych, które w dniu wejścia w życie ustawy prowadzą wydobycie węgla kamiennego na podstawie koncesji.

2. Za wdowy i wdowców, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a tiret trzecie, lit. b i d oraz art. 2 pkt 1 lit. b ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym, uznaje się również osoby, które ponownie zawarły związek małżeński, tracąc status wdowy lub wdowca.

3. W przypadku osób uprawnionych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie i trzecie oraz lit. b–d posiadanie ustalonego prawa do renty rodzinnej oraz do świadczeń specjalnych, o których mowa w art. 82 ust. 1 i art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustala się na dzień złożenia wniosku o wypłatę rekompensaty.

Art. 3. 1. Rekompensata przysługuje osobie uprawnionej.

2. Rekompensata nie przysługuje osobie uprawnionej, której roszczenia z tytułu prawa do bezpłatnego węgla podlegają zaspokojeniu na podstawie prawomocnego wyroku sądowego.

3. Rekompensata nie przysługuje osobie uprawnionej, której roszczenie z tytułu prawa do rekompensaty zostało zaspokojone na podstawie ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym.

Art. 4. 1. Wysokość rekompensaty wynosi 10 000 zł.

2. Rekompensata jest wypłacana jednorazowo przez właściwe przedsiębiorstwo wypłacające przekazem pocztowym albo przelewem na rachunek bankowy albo rachunek prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, wskazany we wniosku o wypłatę rekompensaty.

3. Roszczenie o świadczenie z tytułu wypłaty rekompensaty wygasa po upływie 12 miesięcy od dnia następującego po ostatnim dniu terminu, o którym mowa w art. 5 ust. 1.

4. W przypadku śmierci osoby uprawnionej, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret pierwsze i drugie oraz lit. c w zakresie, w jakim dotyczy osób uprawnionych, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym, która złożyła wniosek o wypłatę rekompensaty, należną jej rekompensatę wypłaca się w częściach równych wdowie, wdowcowi i sierotom uprawnionym do renty rodzinnej po tej osobie.

5. Realizacja wypłat rekompensat nastąpi od dnia 1 czerwca 2019 r.

Art. 5. 1. Wniosek o wypłatę rekompensaty osoba uprawniona składa do właściwego przedsiębiorstwa wypłacającego w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Wniosek o wypłatę rekompensaty zawiera:

- 1) imię i nazwisko osoby uprawnionej;
- 2) numer PESEL albo rodzaj i numer dokumentu tożsamości w przypadku braku numeru PESEL;
- 3) nazwę przedsiębiorstwa górniczego, z którego osoba uprawniona przeszła na emeryturę lub rentę, albo z którego zmarły współmałżonek osoby uprawnionej przeszedł na emeryturę lub rentę, albo z którego osoba uprawniona otrzymywała bezpłatny węgiel w naturze lub w ekwiwalencie pieniężnym lub które przyznało jej to uprawnienie;
- 4) wskazanie sposobu wypłaty rekompensaty;
- 5) adres zamieszkania osoby uprawnionej;
- 6) numer rachunku bankowego albo rachunku prowadzonego w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, na jaki ma być wypłacona rekompensata – w przypadku wypłaty rekompensaty przelewem;
- 7) telefon do kontaktu z osobą uprawnioną;
- 8) datę i podpis osoby uprawnionej, a w przypadku składania wniosku w sposób inny niż osobiście w siedzibie przedsiębiorstwa wypłacającego – podpis osoby uprawnionej poświadczony przez notariusza albo przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwego dla adresu zamieszkania osoby uprawnionej lub osobę przez niego upoważnioną.

3. Do wniosku o wypłatę rekompensaty dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające uprawnienie do rekompensaty;
- 2) oświadczenie o następującej treści:

„Oświadczam, że:

- 1) dane zawarte we wniosku o wypłatę rekompensaty są zgodne z prawdą;
- 2) roszczenia z tytułu prawa do bezpłatnego węgla nie podlegają zaspokojeniu na podstawie prawomocnego wyroku sądowego;
- 3) nie złożyłem(am) pozwu/złożyłem(am) pozew* dotyczący(ego) roszczenia z tytułu prawa do bezpłatnego węgla do sądu ... w ...;
- 4) nie złożyłem(am) pozwu/złożyłem(am) pozew* dotyczący(ego) roszczenia z tytułu świadczenia rekompensacyjnego przysługującego na podstawie ustawy z dnia

12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz. U. poz. 1971) do sądu ... w ...;

- 5) w przypadku wypłaty rekompensaty, nie będę występować z roszczeniami z tytułu prawa do bezpłatnego węgla przysługującego na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń.

Niepotrzebne skreślić.

4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

5. Wniosek o wypłatę rekompensaty składa się na formularzu, którego wzór określa załącznik do ustawy.

6. Wniosek o wypłatę rekompensaty, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym, złożony przez osobę uprawnioną, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. c, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy podlega rozpatrzeniu przez przedsiębiorstwo wypłacające na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

7. W przypadku gdy wniosek o wypłatę rekompensaty nie zawiera danych, o których mowa w ust. 2, lub nie dołączono do niego dokumentów, o których mowa w ust. 3 pkt 1, lub oświadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, przedsiębiorstwo wypłacające niezwłocznie wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku lub dołączenia dokumentów lub oświadczenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania z pouczeniem, że nieuzupełnienie danych lub niedołączenie dokumentów lub oświadczenia w tym terminie spowoduje odmowę wypłaty rekompensaty. W przypadku gdy przedsiębiorstwo wypłacające wzywa do uzupełnienia wniosku lub dołączenia dokumentów lub oświadczenia osobę uprawnioną, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. c, która złożyła wniosek o przyznanie rekompensaty przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, osoba ta uzupełnia wniosek zgodnie z art. 5 ust. 2 i 3 ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym.

8. Przedsiębiorstwo wypłacające odmawia w formie pisemnej, z podaniem przyczyny odmowy, wypłaty rekompensaty, jeżeli:

- 1) wniosek złożyła osoba nieuprawniona;
- 2) wniosek został złożony po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, lub uzupełniony po upływie terminu, o którym mowa w ust. 7.

9. Przedsiębiorstwo wypłacające, z inicjatywy własnej albo na wniosek osoby uprawnionej, prostuje błędy pisarskie oraz inne oczywiste omyłki w odmowie, o której mowa w ust. 8.

10. Od odmowy, o której mowa w ust. 8, przysługuje odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych w terminie 14 dni od dnia otrzymania odmowy lub jej sprostowania. Stronami postępowania sądowego są przedsiębiorstwo wypłacające, które odmówiło wypłaty rekompensaty osobie składającej odwołanie, oraz ta osoba.

Art. 6. Wójt, burmistrz, prezydent miasta lub osoba przez niego upoważniona są obowiązani, na wniosek osób zainteresowanych, do poświadczania własnoręczności podpisu osoby uprawnionej, o którym mowa w art. 5 ust. 2 pkt 8.

Art. 7. 1. Rekompensaty są finansowane z dotacji celowej przyznawanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalni, zwanego dalej „ministrem”.

2. Dotację, o której mowa w ust. 1, przyznaje się na wniosek przedsiębiorstwa wypłacającego złożony do ministra.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) nazwę przedsiębiorstwa wypłacającego;
- 2) adres siedziby przedsiębiorstwa wypłacającego;
- 3) liczbę osób uprawnionych, którym ma być wypłacona rekompensata, ze wskazaniem przedsiębiorstwa górniczego, z którego osoby uprawnione otrzymywały bezpłatny węgiel w naturze lub w ekwiwalencie pieniężnym;
- 4) kwotę dotacji, o której mowa w ust. 1;
- 5) podpis osoby upoważnionej do reprezentacji przedsiębiorstwa wypłacającego.

4. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera braki formalne, minister wzywa przedsiębiorstwo wypłacające do ich uzupełnienia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

5. Podstawą przekazywania środków z dotacji, o której mowa w ust. 1, jest umowa zawarta między ministrem a przedsiębiorstwem wypłacającym, które złożyło wniosek, o którym mowa w ust. 2.

6. Środki z dotacji, o której mowa w ust. 1, są przekazywane na rachunek bankowy wyodrębniony w tym celu przez przedsiębiorstwo wypłacające i są odrębnie ewidencjonowane.

Art. 8. 1. Przedsiębiorstwo wypłacające sporządza rozliczenie przyznanej dotacji, o której mowa w art. 7 ust. 1, i przekazuje je ministrowi w terminie 15 dni od dnia wykonania zadania określonego w umowie, o której mowa w art. 7 ust. 5.

2. Rozliczenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera zestawienie otrzymanych kwot dotacji, o której mowa w art. 7 ust. 1, oraz rozliczenie wydatkowanych kwot tej dotacji.

3. Przedsiębiorstwo wypłacające dokonuje zwrotu niewykorzystanej części dotacji w terminie nie dłuższym niż 15 dni od dnia wykonania zadania określonego w umowie, o której mowa w art. 7 ust. 5.

Art. 9. Z kwoty rekompensaty przedsiębiorstwo wypłacające nie dokonuje potrąceń i egzekucji.

Art. 10. Kwota rekompensaty nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Art. 11. Kwoty rekompensaty nie wlicza się do dochodu, o którym mowa w:

- 1) art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180 oraz z 2018 r. poz. 756 i 1540);
- 2) art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 i 1693).

Art. 12. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, 1540, 1552, 1629, 1669 i 1693) art. 52h otrzymuje brzmienie:

„Art. 52h. Zwalnia się od podatku dochodowego kwoty świadczenia rekompensacyjnego z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla, o którym mowa w ustawie z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz. U. poz. 1971) oraz kwoty świadczenia rekompensacyjnego z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla w naturze lub w ekwiwalencie pieniężnym, o którym mowa w ustawie z dnia ... o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty

prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 13. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa będący skutkiem finansowym wejścia w życie ustawy wynosi w 2019 r. 240,8 mln zł.

2. Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., na zlecenie ministra, monitoruje wykorzystanie dotacji, o której mowa w art. 7 ust. 1.

3. Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. przetwarza dane osobowe zawarte we wniosku o wypłatę rekompensaty, o którym mowa w art. 5 ust. 1 oraz w art. 5 ust. 1 ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym, w celu realizacji zadania, o którym mowa w ust. 2.

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Potwierdzam własnoręczność podpisu osoby uprawnionej³⁾		
Miejscowość, data	Pieczętka notariusza/urzędu*	Podpis notariusza albo wójta, burmistrza, prezydenta miasta lub osoby przez niego upoważnionej*

.....
 Data i czytelny podpis osoby przyjmującej wniosek

* niepotrzebne skreślić

POUCZENIE:

Do wniosku dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające uprawnienie do rekompensaty;
- 2) oświadczenie, o którym mowa w art. 5 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia ... o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego (Dz. U. poz. ...), zawierające klauzulę, o której mowa w art. 5 ust. 4 tej ustawy.

³⁾ W przypadku składania wniosku w sposób inny niż osobiście w siedzibie przedsiębiorstwa wypłacającego podpis osoby uprawnionej poświadcza notariusz albo wójt, burmistrz, prezydent miasta właściwy dla adresu zamieszkania osoby uprawnionej lub osoba przez niego upoważniona.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

W dniu 24 października 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 12 października 2017 r. *o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla* (Dz. U. poz. 1971). Ustawa ta uprawniała do otrzymania rekompensaty największą grupę osób, tj. emerytów i rencistów przedsiębiorstw górniczych, którym wypowiedziano jednostronnie lub za porozumieniem stron prawo do bezpłatnego węgla. Na etapie prac legislacyjnych grupa osób uprawnionych została poszerzona o wdowy, wdowców i sieroty, mających ustalone prawo do renty rodzinnej po tych emerytach i rencistach. Celem tej ustawy było zrekompensowanie wyżej wymienionym osobom, do pewnego stopnia, w ramach możliwości budżetu państwa, strat finansowych, wynikających z utraty korzyści w postaci otrzymywania bezpłatnego węgla w naturze lub w ekwiwalencie, na podstawie układów zbiorowych pracy i związanych z nimi porozumień.

Ustawa ta rozpoczęła proces porządkowania sytuacji powstałej po utracie prawa do bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstw górniczych, które to przedsiębiorstwa wydobywały węgiel kamienny, będący przedmiotem deputatu. Deputaty węglowe od bardzo wielu lat stanowiły nieodłączny element życia i finansów społeczności górniczej. Ustawa z dnia 12 października 2017 r. *o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla*, jak już wspomniano, dotyczyła największej grupy osób, które utraciły na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat prawo do deputatu węglowego, tj. emerytów i rencistów górniczych. Ich liczbę oszacowano na ponad 200 tys. osób. W pierwotnym założeniu rekompensata miała obejmować wyłącznie te osoby ze względu na fakt, że pracownikom przedsiębiorstw górniczych nadal deputat węglowy przysługuje. Z uwagi na to, że emeryci i renciści też kiedyś byli pracownikami tych przedsiębiorstw ustawodawca uznał, że skoro sytuacja ekonomiczna zmusiła pracodawców do pozbawienia ich tego przywileju, to należy im się z tego tytułu rekompensata. Podczas stosowania ustawy, w środowisku górniczym podniosły się głosy, że oprócz emerytów i rencistów również inne grupy osób utraciły prawo do bezpłatnego węgla i, w ramach zasady równości, im również należy się rekompensata z tytułu utraty tego prawa. Po zebraniu doświadczeń w zakresie funkcjonowania ustawy, licznych sygnałów społecznych oraz informacji od

przedsiębiorstw wypłacających umożliwiającym zidentyfikowanie innych kategorii osób, które zgodnie z zasadami współżycia społecznego i równości powinny być uprawnione do rekompensaty, przeprowadzono w Ministerstwie Energii ponowną analizę zagadnienia.

W trakcie wypłat rekompensaty na podstawie ustawy z dnia 12 października 2017 r. *o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla*, o prawo do rekompensaty zaczęły ubiegać się inne osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego, w tym głównie:

- a) wdowy, wdowcy i sieroty mający ustalone prawo do renty rodzinnej po pracowniku przedsiębiorstwa górniczego zmarłym w trakcie trwania stosunku pracy,
- b) pracownicy, których stosunek pracy został rozwiązany z przedsiębiorstwem górnicznym na podstawie ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2018 r. poz. 1969), i którzy po ustaniu tego stosunku pracy nabyli prawo do zasiłku dla bezrobotnych oraz bezpośrednio po zakończeniu pobierania tego zasiłku nabyli prawo do świadczenia przedemerytalnego.

Osoby te otrzymywały bezpłatny węgiel w naturze bądź w ekwiwalencie pieniężnym lub były uprawnione do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górnicznym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń.

Ponadto, w związku z wyznaczeniem w ustawie z dnia 12 października 2017 r. *o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla* krótkiego terminu na składanie wniosków o przyznanie rekompensaty, wiele osób uprawnionych złożyło przedmiotowy wniosek po terminie. Są również osoby, które działając w zaufaniu do państwa i stanowionego przez nie prawa, nie złożyły wniosku z powodu upływu terminu do dokonania tej czynności, tracąc tym samym możliwość otrzymania rekompensaty. W związku z tym, aby zrealizować cel wyznaczony pierwotnie już przez ustawę z dnia 12 października 2017 r., biorąc pod uwagę, że osobami uprawnionymi były często osoby starsze, którym realizacja obciążeń administracyjnych nawet o niewielkim charakterze mogła sprawiać trudność, a jednocześnie nie różnicować sytuacji osób uprawnionych z tamtej ustawy (niezależnie od tego czy złożyły wniosek

po wyznaczonym w niej terminie, czy z ww. przyczyny wniosku nie złożyły), Minister Energii proponuje niniejszym projektem objąć całą grupę osób uprawnionych na podstawie wyżej wymienionej ustawy, które – jeżeli tylko nie otrzymały odmowy wypłaty rekompensaty (ani nie otrzymały rekompensaty na podstawie tamtej ustawy) – będą mogły ponownie nabyć do niej prawo.

Za takim rozwiązaniem przemawia również fakt, że podczas realizacji wyżej wymienionej ustawy wystąpiły także przypadki, że wniosek został pod względem formalnym skompletowany zbyt późno, i przedsiębiorstwo wypłacające nie miało do dyspozycji środków budżetowych, aby osobie uprawnionej wypłacić rekompensatę. Należy bowiem zwrócić uwagę, że w przywołanej wyżej ustawie określono limit wydatków z budżetu państwa na 2017 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2017 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2426) przedłużono możliwość wydatkowania środków przeznaczonych na wypłaty rekompensat do dnia 31 marca 2018 r. Po upływie tego terminu przedsiębiorstwa wypłacające miały obowiązek zwrócić niewydatkowane środki do budżetu państwa.

Co więcej, wśród osób, które składały wnioski na podstawie ww. ustawy były także osoby, którym odmówiono prawa do rekompensaty, gdyż nie spełniały jednego z warunków wymienionych w ustawie np. emeryci i renciści, którzy zamiast emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, pobierali z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych rentę rodzinną po zmarłym współmałżonku jako korzystniejszą pod względem finansowym, jak również wdowy i wdowcy po emerytach lub rencistach, którzy ponownie zawarli związek małżeński, tracąc status wdowy lub wdowca. Kierując się zasadą równości, proponuje się włączyć również te osoby do katalogu osób uprawnionych. W związku z tym, na podstawie projektowanej ustawy osoby te zalicza się do kategorii osób uprawnionych. Osoby te będą musiały złożyć wniosek i wskazać w oświadczeniu dołączonym do wniosku sąd, do którego wniosły pozew, jeżeli dokonały tej czynności, a także przedstawić w przedsiębiorstwie wypłacającym dokument, potwierdzający wycofanie pozwu z sądu. Jeżeli osoby, które otrzymały odmowę nie wystąpiły na drogę sądową, składając oświadczenie wraz z wnioskiem zaznaczą, że nie wystąpiły na drogę sądową i będą mogły ubiegać się o wypłatę rekompensaty na podstawie projektowanej ustawy.

W takiej sytuacji mogły znaleźć się w szczególności wdowy i wdowcy mający ustalone prawo do renty rodzinnej po osobie, o której mowa w art. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 12 października 2017 r. *o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla*, które otrzymały odmowę ze względu na ponowne zawarcie związku małżeńskiego. Osoby te zostały ujęte w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b.

Aby zapobiec wszelkim wątpliwościom co do charakteru statusu wdowy lub wdowca, oraz biorąc pod uwagę, że zgodnie z regulacjami obowiązującymi w większości przedsiębiorstw górniczych ponowne zawarcie związku małżeńskiego nie powodowało utraty statusu wdowy lub wdowca, zdecydowano się wprowadzić do projektu art. 2 ust. 2.

Biorąc pod uwagę, że przedsiębiorstwa wypłacające w zakresie ewentualnych spraw sądowych będą polegały na oświadczeniu osoby składającej wniosek, w ocenie projektodawcy uzasadnione wydaje się złożenie oświadczenia pod rygorem poniesienia odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Działanie takie ma zapobiec ewentualnej dwukrotnej wypłacie rekompensaty – raz na podstawie projektowanej ustawy, drugi raz na podstawie wyroku sądowego.

W sprawie prawa do rekompensaty z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla dla tych osób interwencje składały nie tylko osoby bezpośrednio zainteresowane otrzymaniem rekompensaty, ale także posłowie, senatorowie czy też przedstawiciele związków zawodowych.

Efektom przeprowadzonej analizy obowiązujących w przedsiębiorstwach górniczych układów zbiorowych pracy pod kątem uprawnień dla innych osób niebędących pracownikami przedsiębiorstwa górniczego było przygotowanie niniejszego projektu ustawy, który wprowadza nową listę osób uprawnionych do świadczenia rekompensacyjnego.

2. Stan rzeczywisty

Układ zbiorowy pracy, zwany dalej „UZP” – jest to uregulowane działem jedenastym Kodeksu pracy porozumienie normatywne, zawierane między pracodawcami lub organizacjami pracodawców a związkiem lub związkami zawodowymi. Reguluje on wzajemne prawa i obowiązki stron stosunku pracy, w tym także warunki pracy i płacy oraz inne świadczenia związane z pracą. Na podstawie art. 239 § 2 Kodeksu pracy, układem mogą być objęte oprócz pracowników również osoby świadczące pracę na

innej podstawie niż stosunek pracy, a także emeryci i renciści. Finansowanie wszelkich świadczeń wynikających z układu zbiorowego pracy obciąża pracodawcę.

Ze względu na trudną sytuację ekonomiczno-finansową przedsiębiorstw górniczych, innym osobom niebędącym pracownikami, przedsiębiorstwa te zaprzestały wydawania bezpłatnego węgla na mocy dokonanych wypowiedzeń UZP lub porozumień ze stroną społeczną reprezentowaną przez związki zawodowe. Od dnia 1 stycznia 2011 r. prawo do bezpłatnego węgla utraciły wdowy, wdowcy i sieroty po emerytach i rencistach z KWK „Kazimierz-Juliusz”. Wcześniej uprawnienie wypowiedziała Jastrzębska Spółka Węglowa S.A, przy czym, w przypadku JSW S.A., pomimo skutecznego wypowiedzenia UZP, zarząd podejmował w kolejnych latach uchwały o wydawaniu tym osobom bezpłatnego węgla w naturze lub w formie ekwiwalentu. Z uwagi na to, że pozbawianie osób niebędących pracownikami przedsiębiorstw górniczych wskazanego uprawnienia przebiega od kilku lat, na potrzeby niniejszej ustawy w art. 2 ust. 1 pkt 2 pozostawiono datę 31.12.2011 r., wzorem ustawy z dnia 12 października 2017 r. *o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla*.

3. Wskazanie różnic między dotychczasowym a proponowanym stanem prawnym

Wypowiedzenie prawa do bezpłatnego węgla osobom niebędącym pracownikami przedsiębiorstw górniczych – wynikającego z przepisów zbiorowego prawa pracy, tj. układów zbiorowych pracy czy też porozumień zawieranych między pracodawcą a stroną społeczną reprezentowaną przez związki zawodowe – zlikwidowało, leżący po stronie przedsiębiorstw górniczych, obowiązek wydawania bezpłatnego węgla lub wypłaty ekwiwalentu pieniężnego z tego tytułu. Nie jest możliwe przywrócenie tego prawa w sposób inny niż zmiana przepisów prawa pracy wewnętrznie obowiązujących w spółkach węglowych.

W związku z powyższym, celem projektu jest wypłacenie finansowanego ze środków budżetu państwa świadczenia rekompensacyjnego z tytułu trwałej utraty prawa do bezpłatnego węgla, rekompensującego w pewnym stopniu korzyści utracone w wyniku nieotrzymywania deputatu węglowego bądź ekwiwalentu pieniężnego. Wysokość rekompensaty nie stanowi równowartości przysługującego węgla ani za lata, w których nie był już wydawany osobom uprawnionym, ani za lata przyszłe, w których mógłby być wydawany, gdyby uprawnienie nie zostało odebrane.

Biorąc pod uwagę fakt, że ekwiwalent pieniężny z tytułu prawa do bezpłatnego węgla jest przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacany w kwocie brutto, w przypadku świadczenia rekompensacyjnego przyjęto takie samo rozwiązanie. Z kwoty rekompensaty przedsiębiorstwo wypłacające nie będzie dokonywało potrąceń i egzekucji. Zakaz ten nie będzie jednak dotyczył dalszych etapów obrotu tymi środkami np. potrąceń i egzekucji z rachunku bankowego.

Każda z osób spełniających określone w projektowanej ustawie przesłanki otrzymania świadczenia rekompensacyjnego będzie mogła wystąpić o jego wypłatę przez złożenie wniosku wraz z oświadczeniem, którego treść określa ustawa. Termin złożenia wniosku określa ustawa. Z uwagi na liczne wątpliwości, które powstały na gruncie ustawy z dnia 12 października 2017 r. *o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla*, odnośnie do charakteru wyznaczonego w niej terminu (termin zawity czy instrukcyjny) składania wniosków i możliwości rozpatrywania ich po upływie tego terminu, w projekcie zawarto przepis stanowiący, że w przypadku wniosku o wypłatę rekompensaty złożonego po upływie terminu, przedsiębiorstwo wypłacające odmawia w formie pisemnej wypłaty rekompensaty. Rozwiązanie to ma również na celu zapobiegnięcie wydłużania w czasie procesu wypłat, zwłaszcza że środki budżetowe przeznaczane na ten cel są określane na konkretny rok budżetowy. Wypłata świadczenia rekompensacyjnego nie jest procesem ciągłym, tak jak np. wypłata emerytur, rent czy też świadczenia w ramach Programu Rodzina 500+, na które corocznie są zabezpieczane środki w budżecie państwa. Z przyjętego przez ustawodawcę założenia, wypłata rekompensat ma być działaniem jednorazowym. Tak była konstruowana poprzednia ustawa, jak i obecny projekt. Jednocześnie, aby maksymalnie złagodzić skutki wprowadzenia terminu o charakterze zawitym, znacznie (do 90 dni) przedłużono termin składania wniosków o wypłatę rekompensaty.

Osobą uprawnioną w rozumieniu niniejszego projektu ustawy są:

- a) uprawnieni do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń:
 - byli pracownicy, których stosunek pracy został rozwiązany z przedsiębiorstwem górniczym na podstawie ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących

- pracowników, i którzy po ustaniu tego stosunku pracy nabyli prawo do zasiłku dla bezrobotnych oraz bezpośrednio po zakończeniu pobierania tego zasiłku nabyli prawo do świadczenia przedemerytalnego i je pobierali,
- emeryci i renciści, mający ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, którzy zamiast emerytury lub tej renty pobierają rentę rodzinną po zmarłym współmałżonku,
 - wdowy, wdowcy i sieroty, mający ustalone prawo do renty rodzinnej po pracowniku zmarłym w czasie trwania stosunku pracy, emerycie lub renciście z przedsiębiorstwa górniczego, jeżeli utrata uprawnienia do bezpłatnego węgla nie została im zrekompensowana w jakikolwiek inny sposób,
- b) wdowy i wdowcy, mający ustalone prawo do renty rodzinnej po osobie uprawnionej w rozumieniu art. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla,
- c) osoby uprawnione w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla, którym nie wypłacono świadczenia rekompensacyjnego z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla, z wyjątkiem osób, którym przedsiębiorstwo wypłacające udzieliło pisemnej odmowy, o której mowa w art. 5 ust. 9 tej ustawy,
- d) wdowy, wdowcy i sieroty otrzymujący świadczenia specjalne, o których mowa w art. 82 ust. 1 i art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270), albo mający ustalone prawo do renty rodzinnej po pracowniku przedsiębiorstwa górniczego zmarłym w czasie trwania stosunku pracy lub byłym pracowniku, o którym mowa w lit. a tiret pierwsze, pobierający bezpłatny węgiel w naturze lub w ekwiwalencie pieniężnym, którym przedsiębiorstwo górnicze zaprzestało wydawać bezpłatny węgiel lub wypłacać ekwiwalent pieniężny przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy.

Odnosnie do powyższego katalogu osób uprawnionych, wyjaśnienia wymaga fakt wydzielenia z grona osób uprawnionych, w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla, którym nie wypłacono świadczenia rekompensacyjnego (lit. c), wdów i wdowców, po będących osobą uprawnioną w rozumieniu art. 2 pkt 1 lit. a tej ustawy emerytach i rencistach (lit. b). Wdowom i wdowcom, o których mowa,

przedsiębiorstwa wypłacające udzielały pisemnej odmowy wypłaty rekompensaty, jeżeli ponownie zawarli związek małżeński. W związku z powyższym, nie można było tych wdów i wdowców ująć w lit. c, gdyż nie dotyczy ona osób, które otrzymały odmowę, jako osoby nieuprawnione. Ponadto, w art. 5 ust. 6 projektu ustawy osoby uprawnione w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 października 2017 r. *o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla*, którym nie wypłacono świadczenia rekompensacyjnego, z wyjątkiem osób, którym przedsiębiorstwo wypłacające udzieliło pisemnej odmowy, zostały zwolnione z obowiązku ponownego składania wniosku. W sytuacji gdy osoby składające wniosek otrzymały odmowę, złożony wniosek zakończył swój bieg. Zatem wypłata rekompensat wdowom i wdowcom, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b projektu, nie byłaby organizacyjnie możliwa na podstawie wniosków składanych na podstawie ustawy z dnia 12 października 2017 r. *o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla* skoro osobom tym odmówiono wypłaty rekompensaty. Wypłata rekompensaty na podstawie projektowanej ustawy wymaga więc od takiej osoby uprawnionej ponownego złożenia wniosku wraz z załącznikami.

W odniesieniu do ujęcia w projekcie ustawy, w katalogu osób uprawnionych wdów, wdowców i sierot, mających ustalone prawo do renty rodzinnej po pracownikach zmarłych w czasie trwania stosunku pracy oraz po emerytach lub rencistach, jeżeli utrata tego uprawnienia nie została im zrekompensowana w jakikolwiek inny sposób, celem projektodawcy było zrównanie statusu tych osób z innymi, które pozostawały w analogicznej sytuacji, a którym z uwagi na różnice w wypłacaniu świadczeń przez przedsiębiorstwa, utrata tego uprawnienia nigdy wcześniej nie została wyrównana.

Biorąc pod uwagę zaawansowany wiek osób, które złożyły wnioski na podstawie poprzedniej ustawy, odstąpiono, w art. 5 ust. 6 projektu ustawy, od konieczności ponownego ich składania. Przedsiębiorstwa wypłacające będą rozpatrywać wnioski już złożone, co niewątpliwie przyczyni się do przyspieszenia wypłaty środków dla tych osób. Mając na względzie liczne, docierające do spółek, jak i do ministerstwa, sygnały w tej sprawie (telefony, korespondencja), skrócenie okresu oczekiwania na należną rekompensatę jest jak najbardziej uzasadnione.

Osobami nieuprawnionymi w rozumieniu niniejszej ustawy są natomiast wdowy, wdowcy, sieroty, a także osoby pobierające świadczenie przedemerytalne, które

uzyskały swój status w dniu, w którym na mocy obowiązujących przepisów prawa pracy w przedsiębiorstwie górniczym, prawo do bezpłatnego węgla już im nie przysługiwało. Nie jest bowiem uzasadnione przyznanie rekompensaty z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla w sytuacji, kiedy osoba uzyskała status wdowy, wdowcy, sieroty bądź osoby na świadczeniu przedemerytalnym w momencie, kiedy już jej prawo do bezpłatnego węgla nie przysługiwało.

W przypadku wydania odmowy przez przedsiębiorstwo wypłacające, wnioskodawcy przysługuje odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych w terminie 14 dni od otrzymania odmowy.

Jako podmiot wypłacający świadczenie rekompensacyjne z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw górniczych, które zostały zlikwidowane lub które zaprzestały wydobycia węgla na podstawie koncesji, w projekcie ustawy zostało wskazane przedsiębiorstwo górnicze, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. *o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1374). W przypadku osób uprawnionych z przedsiębiorstw górniczych, które istnieją i nadal prowadzą wydobycie, obsługa wypłat będzie realizowana przez te przedsiębiorstwa. W ocenie projektodawcy, proponowany podział zadań nałożonych ustawą na kilka przedsiębiorstw wypłacających usprawni ich realizację.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w projekcie ustawy, osoby uprawnione będą mogły składać wnioski w ciągu 90 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Przedsiębiorstwa wypłacające będą dokonywały weryfikacji wniosków zarówno pod względem formalnym, jak też przysługującego uprawnienia. W przypadku konieczności skorygowania bądź uzupełnienia danych zawartych we wniosku lub w dokumentach dołączanych do wniosku, przedsiębiorstwa wypłacające będą kontaktować się telefonicznie lub listownie z osobami, które złożyły wniosek, celem jak najszybszego jego skompletowania, ustalenia uprawnienia, a w konsekwencji wypłaty rekompensaty.

4. Źródła finansowania

Szacuje się, że z regulacji wprowadzanych ustawą będzie mogło skorzystać ok. 24 080 osób. Źródłem finansowania przedmiotowych wypłat będzie budżet państwa. Środki na wypłaty rekompensat zabezpieczono w ramach limitu na górnictwo. Koszt wprowadzenia ustawy kształtowałby się na poziomie 240,8 mln zł.

Koszt wyliczono przy założeniu, że wszyscy uprawnieni, tj. 24 080 osób, skorzystają z możliwości otrzymania świadczenia rekompensacyjnego w wysokości 10 000 zł na osobę.

Z uwagi na to, że nie występuje bezpośredni związek między uprzednio wypłacanymi świadczeniami przez przedsiębiorstwa górnicze a wprowadzaną regulacją, brak jest przesłanek wskazujących, jakoby projektowane świadczenie miało stanowić udzielenie niedozwolonej pomocy publicznej.

5. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

6. Ocena organu wnioskującego, czy projekt podlega notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, a tym samym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

7. Konsultacje

Projekt nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie będzie mieć wpływu na działanie mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowana ustawa podlegała konsultacjom i opiniowaniu, których wyniki zostały omówione w dołączonej do projektu ustawy Ocenie Skutków Regulacji.

Projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji oraz Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Energii.

Podczas konsultacji, żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

<p>Nazwa projektu o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Minister Energii</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Grzegorz Tobiszowski – Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Anna Margis – Dyrektor Departamentu Górnictwa; anna.margis@me.gov.pl; tel. 22/695 83 00</p>	<p>Data sporządzenia 18.10.2018 r.</p> <p>Źródło: inne – inicjatywa własna</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD414</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Sytuacja finansowa przedsiębiorstw górniczych doprowadziła do konieczności podjęcia decyzji o wprowadzeniu oszczędności finansowych w zakresie ich funkcjonowania. Jedną z decyzji podejmowanych przez zarządy spółek było ograniczenie przywilejów górniczych. Począwszy od 1 stycznia 2012 r. przedsiębiorstwa górnicze zaczęły wypowiadać prawo do deputatu węglowego przewidzianego przepisami wewnątrzzakładowymi dla emerytów, rencistów i innych osób uprawnionych niebędących pracownikami.

Ustawa z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz. U. poz. 1971) (zwana dalej ustawą rekompensacyjną) objęła swoim zakresem grupę emerytów i rencistów oraz wdowy, wdowców i sieroty mających ustalone prawo do renty rodzinnej po emerytach i rencistach. W momencie wprowadzenia tej ustawy, z uwagi na złożoność obowiązujących w przedsiębiorstwach górniczych określeń i interpretacji dotyczących „innych osób uprawnionych niebędących pracownikami”, nie wprowadzono w ustawie do katalogu osób uprawnionych innych grup, które na podstawie obowiązujących w przedsiębiorstwach górniczych przepisów prawa pracy, były uprawnione do bezpłatnego węgla.

W trakcie realizacji ustawy coraz liczniej z postulatami o przyznanie prawa do rekompensaty zaczęły występować grupy pominięte w wyżej wymienionej ustawie, które, tak jak emeryci i renciści, utraciły prawo do bezpłatnego węgla, przez wypowiedzenie przez pracodawcę układów zbiorowych pracy lub zawarcie porozumień pomiędzy stronami tych układów, tj. stroną społeczną oraz pracodawcą. W sprawie prawa do rekompensaty z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla dla „innych osób uprawnionych niebędących pracownikami”, interwencje składały nie tylko osoby bezpośrednio zainteresowane otrzymaniem rekompensaty, ale także posłowie, senatorowie czy też przedstawiciele związków zawodowych.

W Ministerstwie Energii została przeprowadzona analiza obowiązujących w przedsiębiorstwach górniczych układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji. Jej efektem było przygotowanie niniejszego projektu ustawy, który wprowadza nową listę osób uprawnionych do świadczenia rekompensacyjnego.

W wyniku przeprowadzonej analizy w projekcie ustawy uwzględniono również osoby uprawnione do świadczenia rekompensacyjnego na podstawie ustawy rekompensacyjnej, które z różnych przyczyn nie otrzymały tego świadczenia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponowanym rozwiązaniem jest wypłacenie z budżetu państwa świadczenia rekompensacyjnego z tytułu trwałej utraty prawa do bezpłatnego węgla lub trwałego zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego, w zamian za utracone korzyści z tego tytułu.

Wprowadzenie ustawy przyczyni się do zmniejszenia napięć w środowisku górniczym oraz przywróci u zainteresowanych poczucie równego traktowania w zakresie uprawnień do otrzymywania deputatu węglowego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
osoby uprawnione z przedsiębiorstw górniczych	ok. 24 080	wg szacunków przekazanych przez przedsiębiorstwa górnicze, na podstawie posiadanych baz danych o osobach uprawnionych	odbiorcy jednorazowej rekompensaty określonych w projekcie ustawy

		i pobierających bezpłatny węgiel	
przedsiębiorstwa wypłacające	4	przedsiębiorstwa określone w projekcie ustawy	realizacja wypłat jednorazowych rekompensat określonych w projekcie ustawy
sądy pracy i ubezpieczeń społecznych	sądy właściwe dla obszarów głównie woj. śląskiego	wg danych przekazanych przez przedsiębiorstwa górnicze na podstawie analizy złożonych pozwów od udzielonych odmów na podstawie art. 5 ust. 10 ustawy z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla	Zwiększenie liczby spraw wpływających do sądów pracy i ubezpieczeń społecznych w związku z możliwością odwołania się od odmowy zgodnie z art. 5 ust. 10 projektu ustawy.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy nie został poddany prekonsultacjom.

Projekt został wysłany do konsultacji i opiniowania na okres 30 dni w celu uzyskania stanowiska do niżej wymienionych:

- 1) Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych;
- 2) Sąd Najwyższy;
- 3) Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) Prokurator Generalny;
- 5) Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
- 6) Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 7) Rzecznik Praw Obywatelskich;
- 8) Rada Dialogu Społecznego;
- 9) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 10) Business Centre Club – Związek Pracodawców;
- 11) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 12) Polska Rada Biznesu;
- 13) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 14) Górnicza Izba Przemysłowo-Handlowa;
- 15) Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce;
- 16) Związek Pracodawców Górnictwa Węgla Kamiennego;
- 17) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”;
- 18) Sekretariat Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność”;
- 19) Sekcja Krajowa Górnictwa Węgla Kamiennego NSZZ „Solidarność”;
- 20) Federacja Związków Zawodowych Górnictwa;
- 21) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 22) Związek Zawodowy Górników w Polsce;
- 23) Związek Zawodowy Ratowników Górniczych w Polsce;
- 24) Związek Zawodowy Pracowników Dołowych;
- 25) Związek Zawodowy Maszynistów Wyciągowych Kopalń w Polsce;
- 26) Porozumienie Związków Zawodowych Górnictwa;
- 27) Związek Zawodowy Pracowników Zakładów Przeróbki Mechanicznej Węgla w Polsce „Przeróbka”;
- 28) Związek Zawodowy Jedności Górniczej;
- 29) Forum Związków Zawodowych;
- 30) Porozumienie Związków Zawodowych „KADRA”;
- 31) Komisja Krajowa Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 32) Komisja Krajowej NSZZ „Solidarność 80”;
- 33) Związek Zawodowy „Kontra”;
- 34) Polska Grupa Górnicza S.A.;
- 35) Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.;
- 36) Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.;
- 37) TAURON Wydobycie S.A.;
- 38) Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A.;
- 39) Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Oddział w Katowicach.

Projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji oraz Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Energii.

Wyniki konsultacji i opiniowania zostały omówione w raporcie dołączonym do niniejszej OSR.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2018 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	240,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	240,8
budżet państwa	0	240,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	240,8
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	-240,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-240,8
budżet państwa	0	-240,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-240,8
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania Budżet państwa – w ramach limitu wydatków na górnictwo.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Koszt wyliczono przy założeniu że wszyscy uprawnieni, tj. 24 080 osoby, złożą wnioski wraz z oświadczeniem o wypłatę jednorazowej rekompensaty w wysokości 10 000 zł.</p> <p>Liczbę osób oszacowano na podstawie danych przekazanych z następujących przedsiębiorstw górniczych: Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. (za Kompanię Węglową S.A., Katowicki Holding Węglowy S.A. oraz KWK „Kazimierz-Juliusz” sp. z o.o.), Jastrzębska Spółka Węglowa S.A., Tauron Wydobywanie S.A. oraz Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A.</p> <p>Spółki oszacowały liczbę osób uprawnionych na podstawie wewnętrzzakładowych baz danych, a w przypadku SRK i JSW także na podstawie liczby odmów udzielonych na wnioski złożone na podstawie ustawy rekompensacyjnej. Ponadto w liczbie osób uprawnionych do rekompensaty uwzględniano również osoby uprawnione do świadczenia rekompensacyjnego na podstawie ustawy rekompensacyjnej, które z różnych przyczyn nie otrzymały tego świadczenia.</p> <p>W związku z faktem, iż bazy danych są nieaktualne z uwagi na brak potrzeby ich uaktualniania w związku z zaprzestaniem przez spółki węglowe wydawania bezpłatnego węgla od 01.01.2015 r. na potrzeby ustawy przyjęto, iż potencjalna ta grupa uprawnionych nie przekroczy 24 080 osób.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2018 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	240,8	0	0	0	0	240,8
W ujęciu	duże przedsiębiorstwa	Organizacja procesu wypłat przez 4 przedsiębiorstwa wypłacające, o których						

niepieniężnym		mowa w projekcie ustawy.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Nie dotyczy

Niemierzalne

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	jw.
--	-----

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
--	---

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
--	---

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
--	---

Komentarz: Zgodnie z projektem ustawy osoby uprawnione będą musiały złożyć wniosek o wypłatę rekompensaty wraz z załącznikami. Natomiast przedsiębiorstwa wypłacające będą przedmiotowe wnioski sprawdzać pod względem formalnym (kompletność wniosku), a następnie na podstawie złożonych dokumentów weryfikować prawo do rekompensaty. Przedsiębiorstwa wypłacające, wskazane w projekcie ustawy, opracują stosowne procedury przyjmowania i rozpatrywania wniosków, a także procedury wypłacania rekompensat. Ustalą także zasady archiwizowania zgromadzonej dokumentacji oraz prowadzenia korespondencji z osobami uprawnionymi.

9. Wpływ na rynek pracy

Nie dotyczy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Przeгляд kosztów i korzyści projektowanych oddziaływań będzie miał miejsce po 20 stycznia 2020 r., czyli po terminie przekazania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki złożonymi kopalini przez przedsiębiorstwa wypłacające, sprawozdania z wykorzystania dotacji budżetowej na wypłatę rekompensat w 2019 r.

Proces wypłaty świadczenia rekompensacyjnego dla osób objętych ustawą przyczyni się do zminimalizowania negatywnych skutków napięć w tej grupie społecznej.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji i opiniowania.

Raport z konsultacji i opiniowania

projektu ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego

Nr uwagi	Jednostka redakcyjna projektu	Zgłaszający	Treść uwagi	Stanowisko ME
1	art. 2 pkt 1	Związek Zawodowy Ratowników Górniczych w Polsce	<p>Opiniujemy pozytywnie treść projektu ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego, jednak z zastrzeżeniem uwagi obejmującej wniosek dodatkowego uwzględnienia w treści projektu także osób legitymujących się rentą specjalną. Bacząc na powyższe proponujemy treści art. 2 pkt. 1) projektu ustawy nadać następująca treść:</p> <p>1) osoba uprawniona:</p> <p>a) wdowy, wdowców i sieroty mających ustalone prawo do renty specjalnej, renty rodzinnej po pracowniku przedsiębiorstwa górniczego zmarłym w czasie trwania stosunku pracy, w tym wdowy i wdowców, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ponownie zawarli związek małżeński tracąc status wdowy lub wdowca,</p> <p>b) byłych pracowników, których stosunek pracy został rozwiązany z przedsiębiorstwem górniczym na podstawie ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2016 r. poz. 1474 oraz z 2018 r. poz. 2181), i po ustaniu tego stosunku pracy nabyli prawo do zasiłku dla bezrobotnych oraz bezpośrednio po zakończeniu pobierania tego zasiłku nabyli prawo do świadczenia przedemerytalnego,</p> <p>c) emeryta i rencistę mających ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, ale zamiast emerytury lub tej renty pobierają rentę rodzinną po zmarłym współmałżonku - uprawnionych, w trakcie pobierania odpowiednio renty specjalnej, renty rodzinnej lub świadczenia przedemerytalnego, do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy,</p>	Uwaga uwzględniona - katalog osób został poszerzony o osoby z rentą specjalną, które pobierały bezpłatny węgiel w naturze bądź w ekwiwalencie.

		<p>porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń,</p> <p>d) wdowy i wdowców po emerytach i rencistach będących osobą uprawnioną w rozumieniu art. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz. U. poz. 1971), zwanej dalej „ustawą o świadczeniu rekompensacyjnym”, którzy ponownie zawarli małżeństwo przed dniem wejścia w życie tej ustawy, tracąc status wdowy lub wdowca,</p> <p>e) wdowy, wdowców i sieroty mających ustalone prawo do renty specjalnej, renty rodzinnej po pracownikach, byłych pracownikach, o których mowa w lit. b, emerytach lub rencistach z przedsiębiorstw górniczych, uprawnionych do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń, jeżeli utrata tego uprawnienia nie została im zrekompensowana w jakikolwiek inny sposób,</p> <p>f) osoby uprawnione w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym, które złożyły lub uzupełniły wniosek o przyznanie rekompensaty po terminie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 tej ustawy,</p> <p>g) osoby uprawnione w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym, którym przyznano to świadczenie, ale nie zostało im ono wypłacone z uwagi na upływ terminu wypłat określony w przepisach odrębnych;</p>	
--	--	--	--

2	art. 2 pkt 1	Krajowa Sekcja Górnictwa Węgla Kamiennego NSZZ Solidarność	<p>w art. 2 pkt 1): po podpunkcie g) dodaje się:</p> <p>h) emeryta, rencistę, którzy nabyli prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy w okresie od 01.01.2017 r. do 15.10.2017 r. i świadczenia te pobierali, a jednocześnie nie zostali uznani za osobę uprawnioną w rozumieniu art. 2 pkt 1) lit. a ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym, a w okresie pobierania emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy byli objęci postanowieniami układu zbiorowego pracy obowiązującego w przedsiębiorstwie górniczym przewidującego prawo do bezpłatnego węgla, które to prawo realizowane było po uprzednio podjętej decyzji na zasadach przewidzianych w układzie zbiorowym pracy, a które to postanowienia układu zbiorowego pracy utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym.</p> <p>i) wdowy, wdowców i sieroty mających ustalone prawo do renty rodzinnej po osobie, o której mowa w art. 2 pkt 1) lit. h, w tym wdowy i wdowców, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ponownie zawarli związek małżeński tracąc status wdowy lub wdowca.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona w zakresie osób, które przeszły na emeryturę lub rentę w 2017 r. nie mając prawa do bezpłatnego węgla na podstawie UZP obowiązujących w przedsiębiorstwach górniczych.</p> <p>Uwaga uwzględniona w zakresie wdów i wdowców, którzy ponownie zawarli związek małżeński, tracąc status wdowy lub wdowca.</p>
3	art. 2 pkt 1	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	<p>w art. 2 pkt 1) dopisać pkt h o brzmieniu:</p> <p>h) osoby uprawnione w rozumieniu art. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tyt. utraty prawa do bezpłatnego węgla, które nie złożyły w ustalonym terminie wniosku o rekompensatę w 2017 r."</p>	Uwaga uwzględniona.
4	art. 2 pkt 1 lit. f		<p>w art. 2 pkt. f jest odwołanie do zapisów ustawy, która jeszcze nie jest zatwierdzona, zapisane jest: ... które złożyły lub uzupełniły wnioski o przyznanie rekompensaty po terminie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 tej ustawy,</p> <p>A naszym zdaniem powinno być : ... które złożyły lub uzupełniły wnioski o przyznanie rekompensaty po terminie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 2017r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tyt. utraty prawa do bezpłatnego węgla.</p>	Uwaga bezprzedmiotowa - obecnie artykuł, do którego odnosi się uwaga, został wykreślony z projektu.
5	art. 2	Polska Grupa Górnicza S.A	<p>Analizując projektu ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego, zauważyliśmy, że uprawnienie do rekompensaty nie obejmuje osób, którym Prezes</p>	Uwaga uwzględniona - katalog osób został poszerzony o osoby z rentą specjalną, które pobierały bezpłatny węgiel w naturze bądź w ekwiwalencie.

			Rady Ministrów albo Prezes ZUS przyznał rentę specjalną (chyba, że renta specjalna mieści się w zakresie sformułowania „rencista” użytego w art. 2 ust. 1 pkt c projektu). Według przeprowadzonego rozeznania, były przypadki, że osoby pobierające taką rentę, przyznaną członkom rodziny pracowników, którzy ulegli wypadkom przy pracy, byli uprawnieni do bezpłatnego węgla.	
6	art. 5 ust. 1	Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej	Przepis art. 5 ust. 1 projektowanej ustawy wymaga by wniosek o wypłatę świadczenia rekompensacyjnego osoba uprawniona złożyła w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Ustawa z dnia 12 października 2017 r. w art. 5 ust. 1 przewiduje 21-dniowy termin na złożenie takiego wniosku. Ponieważ dotychczasowy 21-dniowy termin okazał się zbyt krótki, co potwierdza uzasadnienie projektu, proponuje się wydłużyć obecnie projektowany termin złożenia wniosku do 90 dni. Rozwiązanie takie umożliwi zapoznanie się potencjalnych beneficjentów projektowanej ustawy z nowymi uprawnieniami, a przede wszystkim umożliwi im zgromadzenie niezbędnych dokumentów, o których mowa w art. 5 ust. 4 pkt 1 projektu ustawy. Nie wpłynie też na możliwości płatnicze budżetu państwa, gdyż obciąży on - i tak zakładany w projekcie - budżet państwa w 2019 r. Dodatkowo termin ten należałoby wydłużyć w przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 4 pkt 2 (pkt 3 oświadczenia), a więc w przypadku, gdy toczy się postępowanie sądowe o roszczenie z tytułu prawa do bezpłatnego węgla — do czasu jego prawomocnego negatywnego zakończenia plus 30 dni	Uwaga uwzględniona - termin składania wniosków został wydłużony do 90 dni.
7	art. 5 ust.4 pkt 2		Wątpliwości budzi treść projektowanego art. 5 ust. 4 pkt 2 co do zrzeczenia się prawa do wystąpienia do sądu z roszczeniem z tytułu prawa do bezpłatnego węgla (pkt 4 oświadczenia), przyznanego w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Nie można wykluczyć, że osoba uprawniona do świadczenia rekompensacyjnego będzie chciała skorzystać z prawa do sądu, choćby w przypadku opisanym w art. 5 ust. 9, albo w innym przypadku, gdy oceni, że jej interesy zostały naruszone.	Uwaga nieuwzględniona. Byłoby nieuzasadnionym otrzymanie rekompensaty z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla i pobieranie go nadal na podstawie wyroku sądowego. Rekompensata z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla ma na celu, do pewnego stopnia, wyrównanie strat związanych z utratą korzyści finansowych, wynikających z zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla.

8	art. 5 ust. 6		<p>Projektowany art. 5 ust. 6 przyjmuje, że osoby uprawnione, które złożyły lub uzupełniły wniosek po terminie określonym w ustawie z dnia 12 października 2017 r., oraz osoby uprawnione, którym przyznano świadczenie rekompensacyjne ale nie zostało ono wypłacone z uwagi na upływ terminu określonego w tej ustawie nie muszą składać nowego wniosku pod rządami projektowanej ustawy. W ślad za tą regulacją należałoby na przedsiębiorstwo wypłacające nałożyć ustawowy obowiązek ponownego rozpatrzenia tego rodzaju wniosków.</p>	<p>Uwaga uwzględniona poprzez dodanie w art. 5 ust. 7.</p>
9	art. 2	Jastrzębska Spółka Węglowa SA	<p>Definicja osoby uprawnionej, przez którą rozumie się:</p> <p>„a) wdowy, wdowców i sieroty mających ustalone prawo do renty rodzinnej po pracowniku przedsiębiorstwa górniczego zmarłym w czasie trwania stosunku pracy, w tym wdowy i wdowców, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ponownie zawarli związek małżeński tracąc status wdowy lub wdowca,</p> <p>b) byłych pracowników, których stosunek pracy został rozwiązany z przedsiębiorstwem górniczym na podstawie ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2016 r. poz. 1474 oraz z 2018 r. poz. 2181), i po ustaniu tego stosunku pracy nabyli prawo do zasiłku dla bezrobotnych oraz bezpośrednio po zakończeniu pobierania tego zasiłku nabyli prawo do świadczenia przedemerytalnego,</p> <p>c) emeryta i rencistę mających ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, ale zamiast emerytury lub tej renty pobierają rentę rodzinną po zmarłym współmałżonku - uprawnionych, w trakcie pobierania odpowiednio renty rodzinnej lub świadczenia przedemerytalnego, do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń, (...)</p> <p>powoduje istotne ograniczenie kręgu osób uprawnionych. W następstwie przyjęcia takiej konstrukcji definicji zawartej w projekcie szacuje się że ok. 598 wdów i sierot po pracownikach zmarłych w</p>	<p>Uwaga uwzględniona – katalog osób został rozszerzony o osoby pobierające bezpłatny węgiel.</p>

			<p>trakcie zatrudnienia w JSW S.A. może nie uzyskać rekompensaty.</p> <p>Wobec powyższego, prosimy o rozważenie modyfikacji ww. zapisu projektu np. poprzez wprowadzenie zapisu o pobieraniu przez wdowy / sieroty, w trakcie pobierania odpowiednio renty rodzinnej lub świadczenia przedemerytalnego, bezpłatnego węgla od przedsiębiorstwa górniczego. Taki zapis sprawi, że wdowy które „historycznie” przynajmniej raz pobrały (niezależnie od podstawy / trybu przyznania takiego uprawnienia) w przedsiębiorstwie górniczym deputat po zmarłym mężu (pracowniku), uzyskają prawo do rekompensaty.</p>	
10	art. 2 pkt 1 lit. f		<p>Wątpliwości interpretacyjne budzi zapis art. 2 pkt. 1) lit f) projektu: „f) osoby uprawnione w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym, które złożyły lub uzupełniły wnioski o przyznanie rekompensaty po terminie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 tej ustawy”. Czy jest jakaś cezura czasowa, do której miały być złożone wnioski w oparciu o ustawę z 12 października 2017 roku, aby korzystać z ww. regulacji pkt f). Prosimy o wyjaśnienie, czy w zamyśle autorów projektu wspomniany zapis odnosi się wyłącznie do zidentyfikowanych już wniosków, które zostały złożone z przekroczeniem terminu ustawowego, czy też dopuszcza się złożenie wniosków przez osoby, które posiadając status osoby uprawnionej w ogóle wniosku nie złożyły</p>	<p>Art. 2 pkt 1 lit. f, którego dotyczy uwaga, został zmieniony w toku prac legislacyjnych. Z uwagi na to, że osoby te są wymienione w katalogu osób uprawnionych niniejszego projektu ustawy, dotyczą ich terminy wynikające z tego projektu. Wyjątek dotyczy sytuacji, gdy osoby te złożyły wnioski po terminie, wynikającym z ustawy z dnia 12 października 2017 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U. poz. 1971), ale przed dniem wejścia w życie projektu ustawy . Nie muszą ponownie składać wniosku, a przedsiębiorstwa wypłacające są zobowiązane do rozpatrzenia wniosku złożonego przed dniem wejścia w życie projektu ustawy (dodany art. 5 ust. 7 projektu)</p>

11	art. 2	Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA	<p>W przedstawionym projekcie wniosku brak jest informacji dotyczącej konieczności dołączenia stosownych dokumentów przez osoby uprawnione, które pozwolą na pełną weryfikację prawa do świadczenia oraz jego wypłatę</p> <p>W projekcie Ustawy w Art. 5 pkt. 4 zapisano, iż do wniosku o wypłatę rekompensaty dołącza się dokumenty potwierdzające uprawnienie do rekompensaty, lecz nie wskazano jakie dla poszczególnej grupy osób uprawnionych. Istotną informacją, która winna być zawarta na wzorze wniosku winien być zapis o dołączeniu stosownych załączników (dokumentów) do wniosku :</p> <p>1. Art. 2 pkt 1 lit a - dla wdów, wdowców i sierot koniecznym jest złożenie wraz z wnioskiem :</p> <ul style="list-style-type: none"> - decyzji ZUS lub zaświadczenia z ZUS o uprawnieniach do renty rodzinnej na dzień złożenia wniosku oraz akt zgonu byłego pracownika przedsiębiorstwa górniczego. <p>2. Art. 2 pkt 1 lit b - dla byłych pracowników będących na świadczeniach przedemerytalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - decyzji ZUS lub zaświadczenia z ZUS o uprawnieniach do świadczenia przedemerytalnego. <p>3. Art. 2 pkt 1 lit c - dla emeryta, rencisty mających ustalone prawo do emerytury lub renty, jednak pobierający rentę rodzinną po współmałżonku spoza górnictwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaświadczenia ZUS o nabytych uprawnieniach emerytalnych lub rentowych z przedsiębiorstwa górniczego. 	<p>Uwaga nieuwzględniona. Ustalenie w projekcie ustawy katalogu dokumentów potwierdzających uprawnienie do rekompensaty mogłoby, w ocenie projektodawcy, ograniczyć możliwość udokumentowania przez osoby uprawnione swoich praw. Sytuacja każdej osoby jest indywidualna i może zdarzyć się, że wymienione enumeratywnie przez Spółkę dokumenty nie wystarczą do potwierdzenia uprawnienia.</p>
12	art.2 pkt 1 lit. f		<p>Ponadto w Art. 2 pkt 1 lit f widnieje zapis o wypłacie rekompensaty dla osób uprawnionych, które złożyły lub uzupełniły wniosek po terminie. Jednak brak jest wskazanej granicznej daty przyjmowania wniosków złożonych po terminie, jak również nadal składanych przez osoby uprawnione z Ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym z dnia 12 października 2017 roku.</p>	<p>Uwaga bezprzedmiotowa - art. 2 pkt 1 lit. f, którego dotyczy uwaga został zmieniony w toku prac legislacyjnych. Wyjaśnienie zawarte w odniesieniu do uwagi nr 10.</p>
13	art. 2 pkt 1 lit. a		<p>W przypadku osób uprawnionych, o których mowa w art. 2 pkt 1) lit. a) ustawy, wątpliwości może budzić data bądź przedział czasowy w jakim potencjalny uprawniony do świadczenia powinien spełniać wymóg posiadania „ustalonego prawa do renty rodzinnej”. Ustawa nie precyzuje, że wnioskodawca powinien posiadać ww. prawo na dzień wejścia w życie ustawy, na dzień złożenia wniosku o wypłatę</p>	<p>Uwaga uwzględniona w projekcie - doprecyzowano termin posiadania prawa do renty rodzinnej.</p>

			rekompensaty, czy może w jakimś dłuższym okresie czasu (np. także przed wejściem w życie ustawy)	
14	art.2 pkt 1 lit. e		W przypadku art. 2 pkt 1) lit e), zdaniem Spółki, proponowana regulacja może w praktyce prowadzić do powstania wątpliwości interpretacyjnych co do rozumienia zwrotu „jeżeli utrata uprawnień nie została im zrekompensowana w jakikolwiek inny sposób”. Ze względu na tak nieostre sformułowanie trudno jest ocenić z jakimi innymi przypadkami zrekompensowanej utraty uprawnień do bezpłatnego węgla, za wyjątkiem otrzymania świadczenia rekompensacyjnego, możemy mieć do czynienia.	W przypadku ujęcia w projekcie ustawy, w katalogu osób uprawnionych wdów, wdowców i sierot, mających ustalone prawo do renty rodzinnej po pracownikach zmarłych w czasie trwania stosunku pracy oraz po emerytach lub rencistach, jeżeli utrata tego uprawnienia nie została im zrekompensowana w jakikolwiek inny sposób, celem projektodawcy było zrównanie statusu tych osób z innymi, które pozostawały w analogicznej sytuacji, a którym z uwagi na różnice w wypłacaniu świadczeń przez przedsiębiorstwa, utrata tego uprawnienia nigdy wcześniej nie została im wyrównana.
15	art. 2 pkt 1 lit. f		W odniesieniu do art. 2 pkt 1) lit f) Spółka proponuje dodanie „i nie otrzymały świadczenia rekompensacyjnego”.	art. 2 pkt 1 lit. f, którego dotyczy uwaga został zmieniony w toku prac legislacyjnych.
16	art. 4 ust. 2		W przypadku art. 4 ust. 2 projektu ustawy, zdaniem Spółki rozważyć należy zastąpienie zwrotu „wskazany we wniosku o wypłatę rekompensaty” na „wskazany przez osobę uprawnioną”. Może dojść bowiem do sytuacji, w której wypłata świadczenia na rachunek wskazany przez wnioskodawcę nie będzie możliwa (np. bo rachunek ten zostanie zamknięty przed dokonaną wypłatą).	Uwaga nieuwzględniona. Osoba uprawniona wskazuje we wniosku numer rachunku, na który ma zostać wpłacona rekompensata. Z ustawy nie wynika, aby rachunek bankowy należał do osoby uprawnionej; może zostać wskazany dowolny rachunek.
17	art. 4 ust. 2		W związku z tym, że mając na uwadze brzmienie przepisu art. 4 ust. 3 ustawy, wydaje się, iż intencją ustawodawcy jest wykluczenie ogólnych zasad dziedziczenia prawa do rekompensaty, Spółka sugeruje żeby w ustawie wprowadzić stwierdzenie, które w sposób literalny określi, że świadczenie rekompensacyjne, które nie zostało wypłacone, podlega zaspokojeniu wyłącznie w sposób określony w art. 4 ustawy i nie podlega dziedziczeniu.	Uwaga nieuwzględniona. Art. 4 ust. 4 projektu ustawy wskazuje osoby, które mogą odebrać rekompensatę w sytuacji, gdy osoba do niej uprawniona zmarła po złożeniu wniosku.

18	ogólna	<p>W przypadku wniosków składanych w inny sposób niż osobiście w siedzibie przedsiębiorstwa wypłacającego ustawa wprowadza wymóg złożenia wniosku zawierającego podpis osoby uprawnionej poświadczony przez notariusza albo wójta, burmistrza, prezydenta. Ustawa „milczy” natomiast co do wymogów związanych ze składaniem przedmiotowego wniosku przez pełnomocnika (zarówno bezpośrednio w siedzibie spółki jak i korespondencyjnie). Z praktyki Spółki wynika, że ze względu na miejsce zamieszkania uprawnionego bądź zły stan zdrowia spodziewać należy się przypadków składania wniosków przez pełnomocników. Niejasne jest w takiej sytuacji czy podpis pełnomocnika powinien również spełniać ww. wymogi, a także czy samo pełnomocnictwo powinno posiadać szczególną formę lub treść.</p> <p>Mając to na względzie, zdaniem Spółki, należy uregulować kwestię składania wniosków przez pełnomocników.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy, pełnomocnik działa, analogicznie jak osoba uprawniona. Natomiast kwestie działania pełnomocnika regulują przepisy kodeksu cywilnego, w związku z czym nie ma potrzeby regulowania tej kwestii w ustawie.</p>
19	art. 5 ust. 7	<p>Żeby wykluczyć wszystkie możliwe stany faktyczne i sytuacje, w których wnioskodawca „uzupełnia” niektóre dane lub dokumenty dopiero na etapie postępowania sądowego Spółka proponuje wprowadzenie do art. 5 ust. 7 ustawy poprzez dodanie na końcu przepisu, iż „niedołączenie dokumentów lub oświadczenia w tym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania i wygaśnięcie roszczenia o świadczenie z tytułu wypłaty rekompensaty”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona w związku z uwagą wniesioną przez Ministerstwo Sprawiedliwości tj. zapewnienie wnioskodawcy możliwości skorzystania z kontroli sądowej w zakresie złożenia wniosku po terminie lub uzupełnienia wniosku po terminie – art. 5 ust. 9 pkt. 2 oraz art. 5 ust. 11 projektu ustawy.</p>
20	art. 5 ust. 4 pkt 1	<p>W uzupełnieniu uwag Spółki zawartych w piśmie z dnia 30 sierpnia 2018 r. zwrócić należy uwagę, że w praktyce rozpatrywania wniosków o rekompensatę pojawia się problem braku posiadania przez Spółkę wiedzy na temat pracowników przedsiębiorstw górniczych zatrudnionych w innych podmiotach niż poprzednicy prawni Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. Innymi słowy mówiąc, występują przypadki, w których wniosek o wypłatę rekompensaty nie zawiera dokumentacji potwierdzającej zatrudnienie. Jednocześnie zatrudnienia tego nie potwierdza zakład pracy (np. Katowicki Holding Węglowy S.A.). W konsekwencji Spółka wydaje decyzję odmowną. Jednakże następnie w toku postępowania sądowego powód (wnioskodawca) przedkłada dokumenty, którymi Spółka nie dysponowała na etapie rozpoznawania wniosku (np.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Przedsiębiorstwa wypłacające powinny dochować należytej staranności w kompletowaniu dokumentów uprawniających do wypłaty rekompensaty i pozyskiwać je na etapie składania i weryfikacji wniosku. Sytuacja każdej osoby jest indywidualna i może zdarzyć się, że dokumenty wymienione przez Spółkę przy uwadze nr 11 nie będą wystarczające do potwierdzenia uprawnienia. Jeżeli osoba uprawniona na etapie postępowania sądowego</p>

			<p>świadectwo pracy). W konsekwencji Spółka przegrywa proces sądowy, a oprócz zapłaty kwoty 10.000 zł ze środków własnych musi ona ponieść również ciężar zapłaty kosztów opłaty sądowej w kwocie 500 zł, a także kosztów zastępstwa profesjonalnego pełnomocnika w kwocie 1.350 zł, jak również kosztów odsetek za opóźnienie w zapłacie.</p> <p>Dlatego rozważyć należy ewentualne rozbudowanie art. 5 ust. 4 pkt 1) poprzez wskazanie, że „do wniosku dołącza się dokumenty potwierdzające uprawnienie do rekompensaty, a w szczególności potwierdzające odpowiednio (w zależności od kategorii osoby uprawnionej) miejsce i okres zatrudnienia, okoliczność pobierania deputatu węglowego bądź jego ekwiwalentu, datę nabycia uprawnień emerytalnych/rentowych oraz faktyczną realizację tego prawa.</p>	<p>przedkłada właściwe dokumenty, to zadaniem przedsiębiorstwa wypłacającego jest uzyskać je wcześniej, informując jednocześnie osobę składającą wniosek, że ich nieuzupełnienie spowoduje wydanie odmowy i konieczność dochodzenia prawa do rekompensaty na drodze sądowej, co wydłuży w czasie jej otrzymanie.</p>
21	art. 2 pkt.1	Agencja Rozwoju Przemysłu SA Oddział w Katowicach	<p>Projektodawca w art. 2 pkt 1 projektu ustawy określił krąg osób uprawnionych do świadczenia rekompensacyjnego. W tym zakresie należy stwierdzić, że wypowiedzenie Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy z 1991 r. (dalej zwany PZUP) z dniem 31.12.2000r. doprowadziło do sytuacji samodzielnego funkcjonowania układów zbiorowych pracy (dalej UZP) w poszczególnych kopalniach/spółkach. Aktualna analiza prawa do deputatu węglowego w okresie po wypowiedzeniu wskazuje, że było ono realizowane również w oparciu o prawo zwyczajowe na podstawie wypowiedzianego PUZP i niestety zapisy nie były stosowane literalnie. Problemem w tym zakresie jest art. 21 PUZP w części dotyczącej innych osób, a nie tylko emeryta/rencisty górniczego. W związku z powyższym z dużym prawdopodobieństwem należy stwierdzić, że istnieje grupa osób, które nie będą mogły skorzystać ze świadczenia rekompensacyjnego na podstawie zapisów projektu ustawy.</p> <p>Zgodnie z zapisami UZP, w okresie ich obowiązywania, prawo do deputatu węglowego przysługiwało osobom mającym ustalone prawo do renty rodzinnej lub będącym emerytem/rencistą górniczym. W art. 2 pkt 1 lit. a i c jest mowa o osobach mających ustalone prawo do renty rodzinnej oraz emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, natomiast tiret odnoszący się do tych zapisów mówi o pobieraniu odpowiednio renty rodzinnej lub świadczenia</p>	<p>Uwaga uwzględniona – katalog osób został rozszerzony o osoby pobierające bezpłatny węgiel.</p>

		<p>przedemerytalnego. Proponujemy zatem zmianę zapisów w tirecie z „uprawnionych, w trakcie pobierania odpowiednio renty rodzinnej lub świadczenia przedemerytalnego, do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń” na „uprawnionych, w trakcie pobierania odpowiednio świadczenia emerytalno-rentowego lub renty rodzinnej lub świadczenia przedemerytalnego, do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń”.</p>	
22	art. 2 pkt 1 lit. f i g	<p>W związku z zapisami art. 2 pkt 1 lit. f i g może wystąpić sytuacja, że potencjalnie uprawnione osoby wniosku nie złożyły gdyż stwierdziły upływ 21 dniowego terminu składania wniosków wyznaczonego zapisami art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 2017r. (Dz.U. 2017r. poz. 1971) o świadczeniu rekompensacyjnymi z tytułu prawa do bezpłatnego węgla. W konsekwencji osoby takie nie zostaną objęte uprawnieniami wynikającymi z projektowanej ustawy.</p>	Uwaga uwzględniona.
23	art. 5 ust. 4 pkt 2	<p>Biorąc pod uwagę monitorowanie wykorzystania dotacji, o którym mowa w art.11 ust. 2 projektu ustawy, niezbędnym jest dostęp do danych osobowych wnioskodawców. Proponujemy dodanie ppkt 5 w art. 5 ust. 4 pkt 2 w brzmieniu „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Agencję Rozwoju Przemysłu S A. w celu monitorowania wykorzystania dotacji budżetowej na świadczenia rekompensacyjne”.</p>	Uwaga uwzględniona poprzez dodatnie w art. 12 ust. 3.
24	art. 5 ust. 3 pkt 9	<p>W zakresie złożenia wniosku w sposób inny niż osobiście, co reguluje zapis art. 5 ust. 3 pkt 9, proponujemy dopisanie na końcu zdania „w tych miejscowościach, w których nie ma kancelarii notarialnej/”. Realizacja ewentualnego nowego obowiązku, znacznie poszerzyłaby krąg osób/podmiotów, na które wpływałaby projektowana ustawa.</p>	Uwaga nieuwzględniona. Projekt będzie uzgadniany na Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

25	art. 4 ust 3	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	<p>Analiza przekazanego projektu, w zakresie art. 4 ust. 3, budzi w naszej opinii wątpliwości interpretacyjne. Z projektowanego przepisu wynika, że regulacja dotyczy osób, które są uprawnione do kontynuowania postępowania w razie śmierci osoby uprawnionej, o której mowa w art. 2 pkt 1 lit. b, c oraz f i g, i do wypłaty należnej osobie zmarłej kwoty rekompensaty, ze wskazaniem, że takimi osobami są wdowy, wdowcy i sieroty uprawnione do renty rodzinnej po zmarłym. W związku z powyższym nie jest zrozumiałe odesłanie w tym przepisie do osób, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a projektowanej ustawy tym bardziej, że przepis ten odnosi się do wdów, wdowców oraz sierot mających ustalone prawo do renty rodzinnej po pracownikach.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - odesłanie w przepisie do osób, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a ustawy rekompensacyjnej (a nie projektowanej) dotyczy osób uprawnionych z lit. f oraz g projektu ustawy.</p>
26	art. 2 pkt 1	TAURON Wydobycie SA	<p>w Art. 2 pkt 1): po podpunkcie g) dodaje się:</p> <p>h) emeryta, renciście, którzy nabyli prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy w okresie 01.01.2017 r. - 15.10.2017 r. i świadczenia te pobierali, a jednocześnie nie zostali uznani za osobę uprawnioną w rozumieniu art. 2 pkt 1) lit. a ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym, a w okresie pobierania emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy byli objęci postanowieniami układu zbiorowego pracy obowiązującego w przedsiębiorstwie górniczym przewidującego prawo do bezpłatnego węgla, które to prawo realizowane było po uprzednio podjętej decyzji na zasadach przewidzianych w układzie zbiorowym pracy, a które to postanowienia układu zbiorowego pracy utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym.</p> <p>i) wdowy, wdowców i sieroty mających ustalone prawo do renty rodzinnej po osobie, o której mowa w art. 2 pkt 1) lit. h, w tym wdowy i wdowców, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ponownie zawarli związek małżeński tracąc status wdowy lub wdowca.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - osoby, które przeszły na emeryturę lub rentę w 2017 r. przechodziły na nią nie mając prawa do bezpłatnego węgla na podstawie UZP obowiązujących w przedsiębiorstwach górniczych</p>

27	art. 2 pkt 1	Forum Związków Zawodowych	<p>Projekt nie przyznaje prawa do rekompensaty niektórym grupom osób uprawnionych do deputatu węglowego w czasie pobierania emerytur i rent, które utraciły do niego prawo przed 31 grudnia 2011 r w szczególności dotyczy to osób z KWK „Kazimierz Juliusz” oraz Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. Ponadto zgodnie z projektem nie są uprawnieni do rekompensaty byli pracownicy Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. oraz wdowy i sieroty po nich, którzy przeszli na emerytury lub renty, w tym rodzinne, w okresie zawieszenia niektórych zapisów Holdingowego Układu Zbiorowego Pracy na podstawie porozumienia z dnia 17.11.2014 r. Porozumienie to zawieszało jedynie prawo do pobierania deputatu węglowego przez ww. osoby przez okres w nim wskazany, nie likwidując samego uprawnienia. (...) Obecnie skoro zrekompensowano utratę prawa do deputatu węglowego bardzo znacznej grupie osób, uprawnieni do deputatu w przeszłości, którzy zostali go pozbawieni, czują się rozżaleni i skrzywdzeni wyłączeniem ich z grupy uprawnionych do rekompensaty. W związku z powyższym Porozumienie Związków Zawodowych „KADRA” (zrzeszone w Forum Związków Zawodowych) zwraca się z prośbą o przyznanie rekompensat również wyżej wskazanym grupom.</p>	<p>Uwagi nieuwzględnione. Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ustawy - nie jest uzasadnione przyznanie rekompensaty z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla w sytuacji, kiedy osoba uzyskała status emeryta, rencisty, wdowy bądź sieroty w momencie, kiedy już jej prawo do bezpłatnego węgla nie przysługiwało.</p> <p>Ponadto, w odniesieniu do osób z KHW S.A., w którym na okres 3 lat zawieszono stosowanie przepisów HUZP w zakresie prawa do bezpłatnego węgla dla emerytów, rencistów oraz innych osób niebędących pracownikami wyjaśnienia wymaga fakt, iż zawieszenie prawa jest równoznaczne z niestosowaniem go w tym zakresie. Nie generuje również zobowiązania po stronie przedsiębiorstwa do jego wyrównania po upływie okresu zawieszenia. Gdyby HUZP nie został rozwiązany za porozumieniem stron, w związku z połączeniem kopalń KHW i PGG, istnieje prawdopodobieństwo, że prawo do bezpłatnego węgla zostałyby przywrócone i osoby uprawnione otrzymywałyby go począwszy od 1 stycznia 2018 r. Jednakże, nie mogłyby się domagać wyrównania za 3 lata zawieszenia, gdyż w tym czasie ono nie obowiązywało.</p>
----	--------------	---------------------------	---	---

28	art. 2 pkt 1	Związek Zawodowy Pracowników Zakładów Przeróbki Mechanicznej Węgla w Polsce „Przeróbka”	<p>Projekt przedmiotowej ustawy dalej wyklucza z otrzymania rekompensaty z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - byłych pracowników i uprawnionych po nich ze spółek węglowych, w których to prawo do węgla emeryckiego zostało po roku 2011, 2014 i 2015, bądź zawieszono lub wypowiedziane, jak w przypadku KW S.A, KHW S.A., JSW S.A, SRK S.A., Węglókoku Kraj Sp. z o.o., PGG S.A., a także KWK „Kazimierz-Juliusz” sp. z o.o., - pracowników obecnie zatrudnionych, a którym zmieniono warunki umów o pracę w trybie i na zasadzie art. 42 KP, proponując pod groźbą rozwiązania stosunku pracy w przypadku nie przyjęcia nowych warunków umowy o pracę tj. po przejściu na emeryturę lub rentę, że nie będą oni uprawnieni do bezpłatnego węgla. <p>Uznajemy za zasadne, aby projektowaną ustawą również objęte były osoby, które przebywają na rencie socjalnej (specjalnej) i spełniają kryteria określone w art. 2 pkt. 1 lit. a) projektowanej ustawy.</p>	<p>Uwaga uwzględniona - katalog osób został poszerzony o osoby z rentą specjalną, które pobierały bezpłatny węgiel w naturze bądź w ekwiwalencie. W pozostałym zakresie uwagi nie zostały uwzględnione. Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ustawy - nie jest uzasadnione przyznanie rekompensaty z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla w sytuacji, kiedy osoba uzyskała status emeryta, rencisty, osoby na świadczeniu przedemerytalnym wdowy, wdowca bądź sieroty w momencie, kiedy już jej prawo do bezpłatnego węgla nie przysługiwało. Ponadto, w odniesieniu do pracowników, którym zmieniono warunki umów o pracę w trybie i na zasadzie art. 42 KP brak było podstaw do sięgnięcia po wypowiedzenie zmieniające, bowiem wypowiedziane zostało prawo do świadczenia, które nie było im należne jako pracownikom. W związku z powyższym wypowiedzenie pracownikom prawa do deputatu węglowego dla emerytów i rencistów było bezprzedmiotowe.</p>
29	art. 2 pkt 1	Konfederacja Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce	<p>Opiniowana ustawa dalej wyklucza z otrzymania rekompensaty z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - byłych pracowników i uprawnionych po nich ze spółek węglowych, w których to prawo do węgla emeryckiego zostało po roku 2011, 2014 i 2015, bądź zawieszono lub wypowiedziane, jak w przypadku KW S.A, KHW S.A., JSW S.A, SRK S.A., Węglókoku Kraj Sp. z o.o., PGG S.A., a także KWK „Kazimierz-Juliusz” sp. z o.o., - pracowników obecnie zatrudnionych, a którym zmieniono warunki umów o pracę w trybie i na zasadzie art. 42 KP, proponując pod groźbą rozwiązania stosunku pracy w przypadku nie przyjęcia 	<p>Uwaga uwzględniona - katalog osób został poszerzony o osoby z rentą specjalną, które pobierały bezpłatny węgiel w naturze bądź w ekwiwalencie. W pozostałym zakresie uwagi nie zostały uwzględnione. Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ustawy - nie jest uzasadnione przyznanie rekompensaty z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla w sytuacji, kiedy</p>

			<p>nowych warunków umowy o pracę tj. po przejściu na emeryturę lub rentę, że nie będą oni uprawnieni do bezpłatnego węgla.</p> <p>Uznajemy także za w pełni zasadne, aby projektowana ustawa uwzględniała osoby, które spełniają kryteria podmiotowe, o których mowa w art. 2 pkt. 1 lit. a) jej projektu, legitymujących się rentą specjalną.</p>	<p>osoba uzyskała status emeryta, rencisty, osoby na świadczeniu przedemerytalnym wdowy, wdowca bądź sieroty w momencie, kiedy już jej prawo do bezpłatnego węgla nie przysługiwało. Ponadto, w odniesieniu do pracowników, którym zmieniono warunki umów o pracę w trybie i na zasadzie art. 42 KP brak było podstaw do sięgnięcia po wypowiedzenie zmieniające, bowiem wypowiedziane zostało prawo do świadczenia, które nie było im należne jako pracownikom. W związku z powyższym wypowiedzenie pracownikom prawa do deputatu węglowego dla emerytów i rencistów było bezprzedmiotowe.</p>
--	--	--	--	---

Podczas konsultacji, żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami na projektem ustawy w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248)

Warszawa, dnia 23 października 2018 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1084.2018/13/mrz

dot.: RM-10-166-18 z 18.10.2018 r.

Pan
Jacek Sasin
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Piotr Wawrzyk
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

Pan Krzysztof Tchórzewski
Minister Energii